

можливих негативних наслідків для подальшого розвитку, виховання й навчання дитини, які можуть виникнути у разі неправильної організації спостереження або інтерпретації його даних.

Отже, аналіз процесу й результатів роботи студентів дозволяє зробити висновок про ефективність використання діалогічних вправ у процесі підготовки майбутніх учителів початкових класів до використання спостереження як методу науково-педагогічного дослідження.

Список використаних джерел

1. Тверезовська Н.Т. Методологія педагогічного дослідження : навч. посіб. / Н.Т. Тверезовська, В.К. Сидоренко. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 440 с.

2. Helskog, Guro Hansen. Forthcoming February 2019. Philosophising the Dialogos Way toward Wisdom in Education. Between Critical Thinking and Spiritual Contemplation. London: Routledge Publishing Ltd.

3. Компетентності для культури демократії [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://classroom.google.com/u/0/c/MjI4NTQ1MzM4NTHa/a/Mjg5NDEyMDAxNzNa/details>.

Мірошніченко Т.В.,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

ЖИТТЄТВОРЧИЙ ВИМІР ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У зв'язку з реформуванням початкової освіти варто наголосити на ролі вчителя Нової української школи, здатного до змін організації освітнього процесу, його змісту, форм і методів, ефективної суб'єкт-суб'єктної взаємодії на засадах гуманістичної особистісно орієнтованої педагогіки. Основними завданнями сучасної початкової школи є – різнобічний розвиток особистості дитини відповідно до її вікових та індивідуальних психофізіологічних

особливостей, формування в неї загальнокультурних і морально-етичних цінностей, ключових і предметних компетентностей, необхідних життєвих і соціальних навичок, що забезпечують її готовність до продовження навчання в основній школі, життя у демократичному суспільстві [2, с. 10].

Перспективною освітньою концепцією, що дає змогу успішно вирішити окреслені завдання, є педагогіка життєтворчості, головною ідеєю якої є становлення учня як суб'єкта свого життя, здатного та готового до його проектування й успішного здійснення.

Концептуальні положення педагогіки життєтворчості досліджують такі сучасні науковці, як О. Джура, І. Єрмаков, І. Мартинюк, В. Назаренко, В. Нечипоренко, М. Шульга та інші. Проблемі формування культури життєтворчості присвячені праці Н. Богданової, О. Пурло, Л. Смолінчук, В. Ямницького та інших.

Оновлення змісту, форм, методів, засобів навчання відповідно до вимог Нової української школи має на меті допомогти учневі усвідомити цінність людського життя, зрозуміти своє «Я» у зв'язках з іншими людьми і світом, осмислювати свої дії, передбачати їх наслідки як для інших, так і для власної долі, виробити свою життєву стратегію, свій життєвий проект.

Визначальним вектором професійної діяльності сучасного вчителя початкової школи має бути гуманістична спрямованість педагога, що означає визнання особистості учня як найвищої цінності, її права на свободу і щастя, надання можливості для індивідуально-творчого розвитку.

Видатний педагог-гуманіст Ш. Амонашвілі наголошує на основних принципах педагогічної діяльності вчителя, що ґрунтуються на життєтворчій концепції формування особистості. До них належать:

- любов до дитини є єдиною силою, що приносить дитині гармонію душі, задоволення від доброзичливого спілкування та взаємовідносин з оточуючими. Педагогіка любові – основа особистісно гуманного педагогічного процесу;

- олюднення середовища, в якому живе дитина, що полягає у створенні психологічно комфортної атмосфери та рівноваги у різних сферах життєдіяльності учня;

- проживання в дитині свого дитинства являється важливим етапом пізнання життя школяра, глибокого вивчення його духовно-моральної сфери [1, с. 511-512].

Пріоритетного значення в розбудові Нової української школи набуває принцип духовності та духовного освоєння світу. Реалізація означеного принципу в професійній діяльності вчителя на засадах життєтворчості покликана допомогти дитині, пізнаючи світ, пізнати себе як людину і сприяти тому, щоб вона була суб'єктом життєтворчості. Надаючи великого значення духовному вихованню особистості, В. О. Сухомлинський обґрунтував модель «педагогіки душі і серця», в основу якої покладений принцип сердечності - особливий вимір духовності. Найважливішим завданням у сфері створення духовних цінностей нового світу є утвердження людського щастя, що «творення щастя є і метою виховання, і водночас щастя – це душевний стан» [3, с. 156].

Отже, педагогіка життєтворчості – це простір життя, де кожна особистість не готується до життя, а повноцінно живе сьогодні, «тут і зараз». Відтак професійна діяльність вчителя Нової української школи має спрямовуватися на максимальний гармонійний розвиток особистості як творця і проектувальника власного життя на основі ідей самоцінності дитинства, діалогу та усвідомленого вибору кожною особистістю свого життєвого шляху.

Список використаних джерел

1. Амонашвили Ш. А. Личностно-гуманная основа педагогического процесса / Ш. А. Амонашвили. – Мн. : Университетское, 1990. – 560 с.
2. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
3. Сухомлинський В.А. О воспитании / В.А. Сухомлинский. – М.: Педагогика, 1979. – 325 с.